

Pöytäkirja

1.2.2021

VN/9111/2020
VN/9111/2020-MMM-25

Maankäyttösektorin seurantaryhmän 3. kokous

Aika Perjantai 11.12. klo 13.30-15.30

Paikka Skype

Läsnä **Seurantaryhmän jäsenet**

Tomi Alakoski	Suomen 4H liitto
Ari Eini	Suomen Metsäkeskus
Heikki Granholm (pääsiht.)	Maa- ja metsätalousministeriö
Leena Gunnar	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Jaana Husu-Kallio (pj.) (kohdat 4-8)	Maa- ja metsätalousministeriö
Pauliina Jalonen	Kuntaliitto
Minna-Mari Kaila	Maa- ja metsätalousministeriö
Anssi Kainulainen (kohdat 4-8)	Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto
Tuomo Kalliokoski	Ympäristöministeriö
Hanna Kortemaa	Ruokavirasto
Johanna Leinonen	Metsähallitus
Pentti Lähteenoja	Maa- ja metsätalousministeriö
Jarmo Muurman	Ympäristöministeriö
Matti Mäkelä	Metsäteollisuus ry
Harri Mäkivuokko	ProAgria keskusten liitto
Mats Nylund	Svenska lantbruksproducenternas centralförbund
Tuula Packalen (vpj.)	Maa- ja metsätalousministeriö
Sari Peltonen	Proagria keskusten liitto
Johanna Pohjola	Suomen ympäristökeskus
Reetta Sorsa (siht.)	Maa- ja metsätalousministeriö
Sirpa Thessler (kohdat 1-7)	Luonnonvarakeskus
Liisa Toopakka	Suomen luonnonsuojeluliitto
Anna Vainikainen (kohdat 4-8)	Elintarviketeollisuus ry

Postiosoite
Postadress
Postal Address

Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Hallituskatu 3 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo@mmm.fi

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Muut kokouksen osallistujat

Paula Horne (kohdat 1-4)	Pellervon taloustutkimus
Jaana Kaipainen	Maa- ja metsätalousministeriö
Anna Laine (kohdat 1-4)	Gaia Oy
Jaakko Nippala	Maa- ja metsätalousministeriö
Niina Riissanen	Maa- ja metsätalousministeriö
Tatu Torniainen	Maa- ja metsätalousministeriö

1. Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Packalen avasi kokouksen 13.35 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Varapuheenjohtaja esitteli seurantaryhmän kolme uutta jäsentä: Suomen luonnonsuojeluliiton uuden edustajan Liisa Toopakan, ympäristöministeriön uuden varajäsenen Tuomo Kalliokosken ja 4H liiton uuden varajäsenen Juha Venäläisen. Paikalla olleet Toopakka ja Kalliokoski esittäytyivät lyhyesti seurantaryhmälle.

2. Esityslistan hyväksyminen

Muut asiat -kohtaan lisättiin lyhyt ajankohtaiskatsaus EU-asioista. Muilta osin esityslista hyväksyttiin esitetyssä muodossa.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja hyväksyttiin esitetyssä muodossa.

4. Hiilikompensaatiohankkeen tulosten esittely

Anna Laine Gaia Oy:stä ja Paula Horne Pellervon taloustutkimuksesta esittelivät maankäyttösektorin hiilikompensaatiohankkeista tehdyn esiselvityksen tuloksia. Esiselvityksen mukaan suurimmat puutteet löytyvät tällä hetkellä tarjolla olevien kompensatiohankkeiden ilmastovaikutuksen mittauksesta, raportoinnista ja todentamisesta Suomessa, sekä hankkeiden tuottamien vaikutusten läpinäkyvyydestä. Raportissa esitetään ehdotuksia puutteiden korjaamiseksi. Raportti julkaistaan vuoden 2021 alkupuolella.

Aihe herätti vilkasta keskustelua mm. siitä, kuinka selvityksessä on huomioitu mahdollinen hiilivuoto ja puumarkkinavaikutukset sekä kaksoislaskennan välttäminen.

Ympäristöministeriön edustaja Muurman toi seurantaryhmän tietoon rahankeräyslain uudistuksen ja ympäristöministeriön työn alla olevat selvitykset hiilimarkkinoiden mahdollisesta sääntelystä.

Hiilimarkkinoista maa- ja metsätalousministeriössä vastaava Tatu Torniainen kertoi, että esiselvityksen pohjalta mietitään mahdollisia jatkotoimenpiteitä esimerkiksi alan tietopohjan parantamiseksi.

5. Maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuuden valmistelutilanne

Puheenjohtajan rooli siirtyi varapuheenjohtaja Packalenilta puheenjohtaja Husu-Kalliolle.

a. Yleiskatsaus

Granholm piti tiiviin ajankohtaiskatsauksen toimenpidekokonaisuuden tilanteesta. Hiilestä kiinni tutkimus- ja innovaatio-ohjelman haku on avoinna 21.12. saakka. Kehittämishankehaun avaamista valmistellaan ja aiemmin käynnistetyt selvityshankkeet etenevät suunnitellusti.

b. Tieto-ohjelman (luonnoksen) esittely

Niina Riissanen esitteli tieto-ohjelman luonnoksen, joka on hyväksyttävänä tieto-ohjelman yhteistyöryhmän kokouksessa 17.12. Tieto-ohjelma jakautuu viiteen toimenpide-ehdotukseen, jotka koskevat maaperätietoa, biomassaa sitomassa hiiltä, maankäytön muutosten seurantaa, sopeutumista ja riskejä muuttuvassa ilmastossa sekä hiilimarkkinoita.

Keskusteltiin maaperätiedon tärkeydestä. Riissanen kertoi, että maaperätiedon kehittäminen tulee osaksi ensimmäistä kehittämisshankehakua.

Puheenjohtaja kiitti selkeästä esityksestä ja totesi, että tällaisen kokonaisuuden edistäminen on tärkeää, koska se tuottaa tietoa myös päätöksenteon tueksi.

c. Kehittämishankehaun esittely

Jaakko Nippala esitteli alku vuonna avautuvaa kehittämishankehaun, jossa haettavilla hankkeilla tuetaan maa- ja metsätalouden käytännön ilmastotoimenpiteitä kehittämis-, neuvonta- ja tiedonsiirtohankkeiden kautta.

Keskusteltiin hakemusten arviointikriteereistä ja toimien muista ympäristövaikutuksista ja skaalautuvuudesta. Nippala kertoi, että hankkeita tullaan arvioimaan kokonaiskestävyyden näkökulmasta ja tämä on myös huomioitu viimeisteltävänä olevassa valtioneuvoston asetuksessa.

Puheenjohtaja kiitti hienosta yhteenvedosta ja totesi, että kehittämishankehaussa ollaan juurikin kokonaisuuden ytimessä.

6. Muut asiat

a. Ilmastosuunnitelman valmistelu

Jaana Kaipainen esitteli ilmastosuunnitelman valmisteluprosessia. Suunnitelma annettaisiin valtioneuvoston selontekona ja suunnitelman valmistelussa sovitetaan yhteen muiden suunnitelmien ja strategioiden kanssa. Maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuus luo pohjan suunnitelman toimeenpanolle.

Keskusteltiin toimenpidekokonaisuuden, ilmastosuunnitelman ja tutkimus- ja innovaatio-ohjelman suhteesta. Kaipainen kertoi, että TI-ohjelma tuottaa pitkän aikavälin ratkaisuja ja toimenpidekokonaisuudessa voidaan nopeammalla aikataululla käynnistää uusia ohjauskeinoja. TI-ohjelman tulokset olisivat täysimittaisesti hyödynnettävissä ilmastosuunnitelman ensimmäisessä päivityksessä.

Puheenjohtaja kiitti huolella strukturoidusta suunnitelmasta ja muistutti, että työtä tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa heidän näkemyksiään kuullen ja kunnioittaen.

b. Ajankohtaiskatsaus EU-asioista

Granholm piti lyhyen tilannekatsauksen ajankohtaisista EU-asioista. Aiemmin päivällä Eurooppaneuvosto oli päässyt sopuun 2030 ilmastotavoitteen kiristämisestä pitkien neuvottelujen päätteeksi. Tavoitetaso nostettiin 55 prosentin nettopäästövähennykseen 2030 mennessä. On erinomaista, että poliittinen päätös pystyttiin tekemään. Vielä ei ole aivan selvää, mitä nettotavoitetaso nosto käytännössä tarkoittaa eli sulkeeko se esimerkiksi pois kv-joustomekanismit. Eurooppaneuvoston kirjauksiin on syytä tutustua ennen tarkempien johtopäätösten tekemistä.

Puheenjohtaja kiitti katsauksesta ja totesi, että asiaan tullaan palaamaan eri foorumeilla talven mittaan.

7. Seuraava kokous

Sorsa esitteli alustavan työsuunnitelman vuodelle 2021. Tarkoituksena on tavata 4 kertaa: keuhattalvella, keuhällä, syksyllä ja vuoden lopussa. Kokouksissa tulitisiin käsittelemään eri aiheita, mutta ilmastosuunnitelman valmistelun seuranta olisi mukana jokaisessa kokouksessa.

Päätettiin, että jatkossa kokoukset järjestetään Teams-alustalla. Sorsa ottaa vastaan seurantaryhmän ehdotuksia kokousten asialistalle.

8. Kokouksen lopetus

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.15. ja pahoitteli ettei päässyt teknisten ongelmien takia mukaan kokouksen alkuun. Puheenjohtaja kiitti samalla kaikkia tänä vuonna tehdystä yhteistyöstä ja toivotti rauhaisaa joulun aikaa.

Liitteet -

Jakelu Seurantaryhmän jäsenet ja varajäsenet

Tiedoksi Jaana Kaipainen, Jaakko Nippala, Niina Riissanen ja Tatu Tornainen